

Anderhalvelijnszorg haalt met name druk weg bij 1e lijnszorg

In de afgelopen jaren is de zorgvraag flink toegenomen en in de steun- en bewegingsapparaten is dit zelfs verdubbeld. Daartegenover staat de zorgverzekeraar die moet zorgen dat de kosten juist omlaag moeten. De druk op de huisartsen wordt almaar groter, de vergrijzing neemt toe evenals de mondigheid van de patiënt. Als gevolg hiervan neemt de 2e lijnszorg (ziekenhuizen) in ontwikkeling snel toe. In gesprek met orthopedisch chirurg Jan Willem van Ommeren scherpt hij het beeld echter aan.

door Thecla Bovenberg

Orthopedisch chirurg Jan Willem van Ommeren, huisartsen en fysiotherapeuten uit de Hoeksche Waard bepleiten een anderhalvelijnszorg.

Hoeksche Waard – Natuurlijk is een stoel/bank gemaakt om op te zitten en niemand zal dit tegen spreken. En toch is het van belang dat je iedere dag even de benen strekt en een stukje wandelt om je gewrichten en spieren in beweging te zetten.

Van Ommeren: 'In het algemeen gaat een patiënt naar de huisarts om beter te worden gemaakt. Mocht dit niet à la minuut lukken dan is de gang naar het ziekenhuis, de 2e lijnszorg al snel gemaakt. Volgens mij, en met mij veel huisartsen, kan met een anderhalvelijnszorg deze stap worden voorkomen'.

Anderhalvelijnszorg

Van Ommeren, huisartsen en fysiotherapeuten uit de Hoeksche Waard hebben de handen ineenge-

slagen om te onderzoeken of deze vorm van zorg een mogelijkheid kan zijn. Dit kan een zorglijn worden tussen de huisarts (1e lijnszorg) en het ziekenhuis (2e lijnszorg). Wanneer er bij het ouder worden pijn ontstaat in het bewegingsapparaat van ons lichaam, betekent dit niet altijd artrose/slijtage. De dagelijkse beweging die we allemaal moeten maken, komt bij velen niet aan bod. Bij het minder of niet bewegen gaan de spieren en gewrichten achteruit, stilstand is achteruitgang.

Het is normaal dat wanneer je aardig wat kilometers gesport en gewandeld hebt, je wat stijf bent. Mocht het aanhouden dan zou een orthopedisch advies in de anderhalvelijnszorg, die dichtbij huis

aanwezig is en waarvoor je niet ver hoeft te reizen, ervoor kunnen zorgen dat met zorg gekeken kan worden waar verbetering mogelijk is. Van Ommeren: 'Bij een sportblessure zal het advies anders zijn dan bij een ouder wordende heer/dame. Soms is de diagnose duidelijk en zal de 2e lijnszorg zeker van toepassing zijn'. Het komt voor dat bij een sportblessure, bijvoorbeeld de knie, dit allerlei oorzaken kan hebben en een diagnosestelling voor de huisarts lastig is. Dan is het fijn om in de Hoeksche Waard naar een orthopedisch chirurg te kunnen waar hij, met zijn expertise, een diagnose vast kan stellen.

De (te) veel geplaatste kunstknies

Van Ommeren: 'De nadruk in onze

maatschappij ligt op genezing en preventie beperkt zich steeds meer. De Hoeksche Waard is een afgeschermd gebied waar voor de 2e lijnszorg veel gereisd moet worden. Dit brengt veel reistijd, files, wachttijd, extra onderzoek et cetera met zich mee. Als we de stap nemen om de anderhalvelijnszorg dicht in de buurt te plaatsen, neemt de druk op de orthopedisch chirurg in de 2e lijnszorg af kan met gedegen advies de operatie worden voorkomen'.

Uit cijfers is gebleken dat het plaatsen van een kunstknies niet altijd nodig is. Van Ommeren spreekt uit ervaring, want in zijn loopbaan heeft hij heel wat nieuwe knieën geplaatst: 'Het plaatsen van een nieuwe kunstknies is mijn expertise en prachtig om te doen, maar betekent een lange revalidatie en niet zaligmakend. Met preventief deskundig advies was de operatie lang niet altijd nodig geweest'.

Pilots in Nederland

Om het aantal verwijzingen naar de 2e lijnszorg terug te dringen zijn er in Nederland diverse anderhalvelijnszorg pilotprojecten voor knie-heupartrose opgezet. Van Ommeren: 'Uit een evaluatie van drie van deze pilotprojecten blijkt dat ze de multidisciplinaire communicatie en de toegankelijkheid van de zorg verbeterden. Bovendien vergroten ze de kennis de vaardigheden van de zorgverleners'.

Van Ommeren pleit ervoor dat

iedereen informatie moet krijgen over actieve lifestyle, oefeningen, preventie, optimaal gewicht en focus wat wél kan. Er zijn meer mogelijkheden om van de pijn af te komen, van fysiotherapie, podotherapie tot medicatie en injecties. Van alle deelnemers uit de gestarte pilotprojecten, jong of oud, is 80% na een jaar nog actief. Het had ook gevolg voor het aantal verwijzingen naar fysiotherapeuten en de 2e lijnszorg.

Sport gerelateerd

Van Ommeren: 'Er zijn ongetwijfeld in dit project nog hobbels te nemen, denk aan de zorgverzekeraars, maar huisartsen en fysiotherapeuten ondersteunen mijn gedachte die in 2020 is ontstaan. Wat zou het fantastisch zijn als er in de Hoeksche Waard een orthopeed dicht bij huis in de anderhalvelijnszorg zit en patiënten met sport gerelateerde klachten, schouderklachten en knie- en heupartrose van een deskundig advies kan voorzien, denk aan bewegen met een beweegcoach en fysiotherapeutisch advies en begeleiding'. In een aantal van de projecten leveren orthopeden consulten bij de huisartsenpraktijk. Zelf zit Van Ommeren in Oud-Beijerland, Zoomwijkplein en éénmaal in de twee weken, zo nodig vaker, in Strijen om daar in een huisartsenpraktijk advies te geven aan degenen die met het steun- en bewegingsapparaat te kampen hebben.